

Vaikka aineistossa on havaittavissa kiistattomia heikkouksia, on kuitenkin aiheellista todeta, että tutkija onnistuu varsin hyvin operoimaan sen parissa käyttämillään uusilla tutkimusmetodeilla (MNA ja MCA). Tämä ei luonnollisesti pelasta tutkijaa lopputuloksiin liittyviltä epävarmuustekijöiltä.

Käytännön työn kannalta tarkasteltuna ei voida pitää onnistuneena, että tutkija käsittelee toimituksiin eri suunnilta lähetettyä materiaalia kovin irrallaan toimituksen itse työstämästä materiaalista. Lehden ilmaisu muotoutuu kuitenkin prosessissa, jossa kaikki vaikuttaa kaikkeen enemmän kuin Miettisen tutkimuksesta voisi olettaa. Myös Suomen Tietotoimiston ja aluetoimituksista peräisin olevan materiaalin käsittelyssä käy ilmi, ettei tutkija ole vaivautunut tarkastelemaan ongelmakenttäänsä riittävästi käytännön lehtityön "lainalaisuuksien" kannalta.

Tutkija käsittelee niinkään valitsemiaan viittä pääkaupunkilaista sanomalehteä (HS, KU, Sos.dem., Suomenmaa ja US) varsin yhteismitallisesti. Kuitenkin näiden lehtien rooli ja niiden itselleen asettamat toimintatavoitteet poikkeavat ratkaisevasti toisistaan. Osa lehdistä ilmestyy lisäksi ainoastaan viisi kertaa viikossa, millä on uskottavasti paljon merkitystä lehtikohtaisessa aineistoarvostuksessa. - Monet tutkimuksen käytännön yksityiskohdat vaikuttavat varsin triviaaleilta jokapäiväisen toimitustyön suunnalta ajateltuna. Tästäkin käy ilmi, miten paljon teoria ja mallinrakentelu on kietonut tutkijaa käytännön näkökulmien kustannuksella.

Tutkijaa ei kaikesta sanotusta huolimatta voisi syyttää ainakaan älyllisestä epärehellisyydestä. Hän näet myöntää mm. (s. 233): "Onnistunut saapuvan aineiston kartoitus edellyttää toisentyypistä tutkimusotetta kuin mitä tässä on käytetty. Todennäköisesti tämän tutkimuksen tapainen yleiskartoitus, jossa on mukana useampia lehtiä ei onnistu. Sen sijaan paremmat mahdollisuudet on ehkä onnistua case-tyyppisellä tutkimuksella, jossa tutkija itse paikan päällä voisi tarkastella saapuvaa aineistoa ja sen käsittelyä toimituksessa."

Vaikka tutkimus empiiriseltä osaltaan osoittautuu varsin "huono-onniseksi", sillä on toki kiistattomia ansioitakin. Tutkija kokoaa varsin tuloksellisesti ensimmäiseen ja toiseen lukuun sekä huolellisesti laadittuun liiteosaan tiiviin kokonaisesityksen tiedotusprosessin teoriasta, josta hän johtaa sitten oman perustellun mallinsa. Sovellettuaan sitä em. aineistoon tutkija päätyy käsitykseen, ettei kaiken välitettävän tiedon generointi tapahdu toimituksissa, vaan pääasiassa niiden ulkopuolella.

Miettisen tutkimus on varsin tyypillinen "väli-tutkinnon" opinnäyte, jota on tehty pitkään ja hartaasti, mutta tulokset eivät siitä huolimatta vastaa tehtävään uhrattua aikaa ja energiaa. Koska tällaisen tutkimuksen tärkein tehtävä on kuitenkin tutkijan kypsyttely entistä vaativimpiin sovellutuksiin, tuloksia ei ole lupa arvostella kovimman mahdollisen kritiikin perusteiden. Edellä esittämistäni hajahuomautuksista huolimatta katson, että YK Jorma Miettisen tutkimus voidaan hyväksyä opinnäytteeksi yhteiskuntatieteen lisensiaatin tutkintoa varten.

Turussa 17. lokakuuta 1977

Keijo K. Kulha
dosentti

ILMOITUSASIA

Tampereen yliopiston yhteiskunnallisessa opetusjaostossa haettavana ollut tiedotusopin apulaisprofessorin virkaa (opetusalaan journalistiikka, pl. B 3) ovat määräaikaan 1.2.79 mennessä hakeneet seuraavat henkilöt:

YL Ilkka Kahma, YL Jorma Miettinen, FT, dos. Touko Perko, FT Esko Salminen, VTT Seppo Sisättö sekä kaksi henkilöä, jotka eivät halua nimeään julkisuuteen.

∴

LEO ALLO JATKAA SUOMEN TIEDOTTAJIEN LIITON PUHEENJOHTAJANA

Henkilöstölehtien klinikka-seminaari, tiedottajan lakiseminaari sekä osallistuminen kahteen tiedotusalan kansainväliseen kokoukseen ovat Suomen Tiedottajien Liiton lähikuukausien toimintaohjelmassa. Liitto piti ensimmäisen vuosikokouksensa torstaina 15. helmikuuta 1979 Helsingissä.

Suomen Tiedottajien Liiton puheenjohtajaksi valittiin Oy Wärtsilä Ab:n tiedotuspäällikkö Leo Allo, joka toimi jo viime keväästä lähtien väliaikaisen johtokunnan puheenjohtajana. Johtokunnan muiksi jäseniksi valittiin Raija Harju, Krister Herler, Marjatta Kosonen, Pentti Kotoaro, Rhea Kronholm, Pentti Paulasto, Anssi Siukossaari ja Henrik Wirzenius.

Tiedottajaliiton toiminnanjohtajana on tämän vuoden alusta lukien toiminut Marita Näsman-Repo.

Suomen Tiedottajien Liiton perustivat Suomen Henkilöstölehtien Yhdistys ja Tiedotusmiehet ry, jotka viime kesänä sopivat toimintansa yhdistämisestä uudessa liitossa ja vanhojen yhdistysten purkamisesta. Kummallakin yhdistyksellä oli lähes 350 jäsentä, joista osa oli jäsenenä molemmissa. Uuteen tiedottajaliittoon on tähän mennessä liittynyt 450 tiedottajaa. Jäsenmäärän arvioidaan kasvavan vuoden loppuun mennessä 550:een.

Suomen Tiedottajien Liitto on luonteeltaan tiedottajien ammatillinen yhteenliittymä ja koulutusjärjestö, jonka tavoitteena on yhteisviestinnän kehittäminen. Tähän tavoitteeseensa yhdistys pyrkii kehittämällä jäsentensä ammattitaitoa sekä sisäisessä että ulkoisessa tiedotustoiminnassa sekä kiinnittämällä huomiota henkilöstölehtien ja muiden yhteisöjen sisäisten viestimien kehitykseen. Tiedottajaliitto jatkaa perustajayhdistystensä toimintaa myös yhteydenpidossa alan kansainvälisiin järjestöihin. Yhdistys on jäsenenä FEIEA:ssa (Euroopan Henkilöstölehtien Toimittajayhdistys) sekä GERP:ssa (Euroopan PR-yhdistys).

∴

Helsingin yliopiston tiedotusopin laitoksella on vuoden 1979 alusta aloittanut toimintansa lisen-siaattiseminaari. Sitä johtaa prof. Osmo A. Wiio. Tiedekunnan sääntöjen mukaan lisen-siaattiopiskelijan on osallistuttava seminaariin kolmen kuukauden ajan. Lähempiä tietoja seminaarista antaa ass. Risto Sinkko, puh. 90-191 2586 (varmimmin tiistaisin klo 13-14).

Samasta ajankohdasta lähtien on tullut mahdolliseksi myös väitöskirjan esittäminen tiedotusoppi pääaineena.

Helsingin yliopiston tiedotusopin laitoksen osoite on: Kasarmikatu 24, 00130 Helsinki 13.

(RS)

∴

OIKAISU

Toisin kuin Tiedotustutkimus-lehdessä 4/78 kerrottiin, en SSLH:n Tvärminnen seminaarissa ole esittänyt sanomalehden toiseksi kriteeriksi - ajankoh-taisuuden lisäksi - paikallisen aineiston ensisijaisuutta, vaan päinvastoin aineiston universaali-suutta.

Pertti Hemänus

Tiedotustutkimus-lehden numerossa 4/78 on Ari Uinon SSLH-projektin syysseminaarista kertovan kirjoituksen (s. 16) alkuperäisestä käsikirjoituksesta jäänyt puhtaaksikirjoitusvaiheessa pari riviä pois. Toimitus ottaa vastuun virheestä ja pahoittelee tapahtunutta. Alkuperäinen lause kuuluu kokonaisuudessaan seuraavasti: "Hemänus totesi, etteivät mitkään tekijät kovin hyvin erottele eri lehtityyppejä toisistaan, mutta sisällön perusteella sanomalehdeltä voitaisiin edellyttää sisällön ajankohtaisuutta ja universaliteettia ja paikallislehdeltä suhteellista ajankohtaisuutta sekä paikallisen aineiston ensisijaisuutta."

Toimitus